

BAREM DE CORECTARE, Test 2
Istoria românilor și universală
Februarie 2024

SUBIECTUL I

Nr. item	Răspuns corect/ posibil	Modul de acordare a punctelor	Punctaj maxim
1.	Explică, în baza surselor, termenul <i>Renaștere</i> .	0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – construiește o explicație parțială; 2 p. – construiește o explicație deplină, fără suport din surse; 3 p. - construiește o explicație deplină, cu suport din surse.	3 puncte
2.	Identifică în surse două idei promovate de umaniști privind crearea noului ideal uman. <u>Răspuns posibil:</u> - <i>conceptul de moralitate ce își avea originea în gândurile și acțiunile oamenilor...</i> ; - <i>liberul arbitru al omului...</i> ; - <i>valoarea absolută a ființei umane...</i> ; etc.	0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. x2 – identifică idei conform sarcinii propuse.	2 puncte
3.	Explică, în baza sursei A și a cunoștințelor obținute anterior, contextul istoric în care au apărut și s-au răspândit <i>Renașterea</i> . <u>Răspuns posibil:</u> Criza orânduirii feudale; lupta burgheziei pentru înlăturarea relațiilor de tip medieval; Înflorirea literaturii și artei; Umanismul...; etc. <u>Suport din sursă:</u> <i>poezii, pictorii și sculptorii găsiseră o sursă de inspirație în scrierile și în artefactele grecești și romane. Savanții au reînviat conceptul de moralitate...</i> ; etc.	Explică (2p.) 0 p. – pentru un răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – construiește o afirmație la temă, fără a ține cont de mesajul sursei; 2 p. – construiește o afirmație corectă, pertinentă. Utilizează (3p.) 0 p. – pentru un răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – utilizează doar informații din sursă; 2 p. – utilizează doar cunoștințe obținute anterior; 3 p. – utilizează sursa și cunoștințe obținute anterior.	5 puncte
4.	Compară opiniile autorilor cu privire la rolul <i>Renașterii</i> și <i>Umanismului</i> în evoluția științelor moderne. <u>Răspuns corect:</u> Opinii similare...; etc. Argumentează răspunsul cu trimitere la: <u>Sursa A:</u> <i>Această deschidere mentală a stimulat o redescoperire a științelor matematicii, astronomiei și geografiei;</i> etc. <u>Sursa B:</u> <i>Umanismul a constituit premisa fondării științei moderne, care trebuia să ia drept criteriu de măsură</i>	Compară (3 p.) 0p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – descrie informația din surse; 2 p. - comparație parțială (doar concluzie (asemănare/ deosebire) sau doar criteriu de comparație); 3 p. – comparație corectă și deplină (concluzie și criteriu de comparație) Argumentează (4 p.) 0p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – argumentare parțială (fără a integra informația din surse); 2 p. – argumentare deplină (integrează	7 puncte

	<i>omul și capacitatea acestuia de a construi doar cu forța rațiunii un adevăr liber de constrângeri religioase...; etc.</i>	informația din surse). 1 p.x2 - valorifică ambele surse (selectează informația din ambele surse).	
5.	Exprimă-ți argumentat opinia: <i>„Renașterea a avut, în esență, o natură estetică și intelectuală”.</i> <u>Răspuns posibil:</u> Aprecieri pro/ contra sau indecis.	Exprimă opinii/ Apreciază (2p.) 0 p. – răspuns lipsă/ incorect științific; 1 p. – apreciere formulată simplist; parțial reflectă esența temei; 2 p. – apreciere clar exprimată, relevantă pentru tema dată, corectă științific. Argumentează (3 p.) 0 p. – răspuns lipsă/ incorect științific; 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare parțială (formulare logică, coerentă a raționamentului, fără exemplu); 3 p. – argumentare deplină (formulare logică, coerentă a raționamentului, cu exemplu). Se acordă suplimentar 2 p. pentru: 1 p. – utilizarea termenilor/ sintagmelor istorice în argumentarea opiniei proprii; 1 p. – concordanța argumentului cu aprecierea formulată.	7 puncte
SUBIECTUL al II-lea			
Nr. item	Răspuns corect/ posibil	Modul de acordare a punctelor	Punctaj maxim
1.	Selectează din sursă două informații prin care autorul apreciază calitățile gânditorului și omului politic Dimitrie Cantemir. <u>Răspuns corect:</u> <i>Remarcabil gânditor politic, fin observator al înnoirilor în structurile statale pe plan european, [...] sprijinitor al domniei tatălui său...;</i>	0 p. – pentru răspuns greșit/ lipsă; 1p. x2 – pentru fiecare răspuns corect	2 puncte
2.	Identifică în sursă două măsuri de ordin intern, întreprinse de Dimitrie Cantemir pentru consolidarea Principatului Moldovei. <u>Răspuns posibil:</u> <i>a introdus noi reglementări în sistemul fiscal...; a readus sub ascultarea mitropoliei Moldovei unele din mănăstirile ce fuseseră închinare mănăstirilor și patriarhiilor din Imperiul Otoman...; a căutat să atragă la conducerea țării noi</i>	0 p. – pentru răspuns greșit/ lipsă; 1p. x2 – pentru fiecare răspuns corect	2 puncte

	<i>boieri...; etc.</i>		
3.	<p>Determină atitudinea lui Dimitrie Cantemir față de Imperiul Habsburgic.</p> <p><u>Răspuns posibil:</u> Atitudine de neîncredere...;</p> <p>Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă și la cunoștințele obținute anterior.</p> <p><u>Support din sursă:</u> <i>alianțe cu Imperiul Habsburgic îi năștește [...] o legitimă îngrijorare...; îl făcea pe domnul Moldovei să nu aibă încredere în loialitatea Casei de Austria...; etc</i></p> <p><u>Cunoștințele obținute anterior:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 1690 – trupele habsburgice ocupă Transilvania; - 1691 – Diploma leopoldină; - 1711 – Pacea de la Satu Mare; - etc. 	<p>Determină (2p.)</p> <p>0 p. – pentru răspuns greșit/ lipsă;</p> <p>1 p. – construiește o afirmație la temă, fără a ține cont de mesajul sursei;</p> <p>2 p. – construiește o afirmație corectă, pertinentă.</p> <p>Argumentează (3p.)</p> <p>0 p. – pentru răspuns greșit/ lipsă;</p> <p>1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ; nu utilizează informații din sursă sau din cunoștințele obținute anterior);</p> <p>2 p. – argumentare parțială (formulează logic, coerent raționamentul și utilizează informații doar din sursă sau doar din cunoștințele obținute anterior);</p> <p>3 p. – argumentare deplină (formulează logic, coerent raționamentul și utilizează informații din sursă și din cunoștințele obținute anterior).</p>	5 puncte
4.	<p>Formulează o consecință a alianței dintre Dimitrie Cantemir și țarul rus Petru I.</p> <p><u>Răspuns posibil:</u> Țara Moldovei își păstrează autonomia, dar trece sub protecția Rusiei...; etc.</p> <p>Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric: 1711 – tratatul de la Luțc...; Războiul ruso-turc din 1710-1711; etc.</p>	<p>Formulează o consecință (2p.)</p> <p>0 p. – pentru răspuns greșit/ lipsă;</p> <p>1 p. – consecință formulată simplist, parțial reflectă esența temei;</p> <p>2 p. – consecință clar formulată, reflectă esența temei; corelată la faptul istoric conform sarcinii propuse.</p> <p>Argumentează (3p.)</p> <p>0 p. – pentru răspuns greșit/ lipsă;</p> <p>1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ);</p> <p>2 p. – argumentare parțială (formulare logică, coerentă a raționamentului; nu se face trimitere la un fapt istoric);</p> <p>3 p. – argumentare deplină (formulare logică, coerentă a raționamentului, având la bază un fapt istoric).</p> <p>Se acordă puncte suplimentare (2p.)</p> <p>1p. – corectitudinea științifică;</p> <p>1p. – concordanța dintre argument și cauza formulată.</p>	7 puncte
5.	<p>Apreciază rolul lui Dimitrie Cantemir în istorie.</p> <p>Argumentează răspunsul.</p>	<p>Apreciază (2p.)</p> <p>0 p. – pentru răspuns lipsă/ greșit din punct de vedere științific;</p> <p>1 p. – apreciere foarte generală;</p> <p>2 p. – apreciere clar exprimată,</p>	

		<p>relevantă pentru aspectul istoric solicitat.</p> <p>Argumentează (3p.) 0 p. – pentru răspuns lipsă/ greșit din punct de vedere științific; 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare parțială (formulare logică, coerentă a raționamentului; nu se face trimitere la un fapt istoric); 3 p. – argumentare deplină (formulare logică, coerentă a raționamentului, având la bază un exemplu/ fapt istoric).</p> <p>Se acordă puncte suplimentare (1p.) 1p. – concordanța dintre argument și aprecierea formulată.</p>	6 puncte
--	--	--	-----------------

SUBIECTUL al III-lea

Nr. item	Răspuns corect/ posibil	Modul de acordare a punctelor	Punctaj maxim
1.	<p>Identifică un eveniment istoric, pentru care harta dată poate servi ca sursă de informare.</p> <p><u>Răspuns posibil:</u> 27martie 1918 – unirea Basarabiei cu România; 15 noiembrie 1918 – unirea Bucovinei cu România; 1 decembrie 1918 – unirea Transilvaniei/ Marea Unire...; etc.</p> <p>Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.</p> <p><u>Suportul hărții:</u> <i>denumirile teritoriilor; date cronologice ...; etc.</i></p> <p><u>Cunoștințele obținute anterior:</u> – contextul istoric; documente; evenimente, etc</p>	<p>Identifică (2p.) 0 p. – pentru răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – evenimentul identificat corelează parțial cu harta; 2 p. – evenimentul identificat este în concordanță cu harta.</p> <p>Argumentează (2p.) 0 p. – pentru răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare parțială (formulare logică, coerentă a raționamentului).</p> <p>Utilizează (3p) 0 p. – pentru răspuns greșit/ lipsă; Câte 1 p. – pentru utilizarea hărții; Câte 2 p – pentru utilizarea cunoștințelor obținute anterior.</p>	7 puncte
2.	<p>Determină un proces istoric, pentru care harta dată poate servi ca sursă de informare.</p> <p><u>Răspuns corect:</u> Marea Unire</p> <p>Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și cunoștințele obținute anterior.</p> <p>- <u>Suportul hărții:</u> <i>denumirile teritoriilor; date cronologice ...; etc.</i></p> <p>- <u>Cunoștințele obținute anterior:</u> – contextul istoric; documente; evenimente, etc.</p>	<p>Determină (2p.) 0 p. – pentru răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – procesul determinat corelează parțial cu harta; 2 p. – procesul determinat este în concordanță cu harta.</p> <p>Argumentează (2p.) 0 p. – pentru răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare parțială (formulare</p>	7 puncte

		logică, coerentă a raționamentului). Utilizează (3p) 0 p. – pentru răspuns greșit/ lipsă; Câte 1 p. – pentru utilizarea hărții; Câte 2 p – pentru utilizarea cunoștințelor obținute anterior.	
3.	Elaborează, în baza hărții și a cunoștințelor obținute anterior, o concluzie cu referire importanța Unirii Basarabiei cu România. <u>Răspuns posibil:</u> Schimbarea sistemului de organizare politică/ economică/ socială/culturală...; etc. - <u>Supportul hărții:</u> <i>denumirile teritoriilor; date cronologice ...; etc.</i> - <u>Cunoștințele obținute anterior:</u> – contextul istoric; documente; evenimente, etc.	Elaborează (2p) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – elaborează un mesaj simplist, ce corespunde parțial sarcinii propuse; 2 p. – elaborează un mesaj clar, în concordanță cu sarcina propusă. Utilizează (3p) 0 p. – pentru răspuns greșit/ lipsă; Câte 1 p. – pentru utilizarea hărții; Câte 2 p – pentru utilizarea cunoștințelor obținute anterior.	5 puncte

SUBIECTUL al IV-lea

Nr. item	Răspuns corect/ posibil	Modul de acordare a punctelor	Punctaj maxim
1.	Formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă. <i>Reformele împăraților romani-depășire temporară a crizei Imperiului Roman.</i> Argumentele formulate, cel puțin trei, pot face trimitere la: - reformele lui Dioclețian și impactul acestora asupra consolidării puterii împăratului (reorganizarea administrativă și militară, Tetrarhia, Dominatul); - reformele lui Constantin cel Mare pentru consolidarea societății (Edictul de la Milano, consolidarea puterii împăratului prin lichidarea Tetrarhiei), legea din 332; - reformele lui Teodosius I (Edictul din 391, împărțirea Imperiului Roman) - inevitabilitatea căderii imperiului Roman de răsărit; - rolul factorilor externi; etc.	Formulează trei argumente (6p.) 0 p. – răspuns lipsă/ greșit; 1 p.x3 – argument parțial/declarativ; 2 p.x3 – argument construit corect (raționament și exemplu), corect științific. Concordanța argumentelor cu opinia (2p.) 0 p. – răspuns lipsă; argumentele nu sunt în concordanță cu opinia construită; 1 p. – argumentele susțin parțial/ insuficient teza exprimată în introducere; 2 p. – argumentele susțin opinia exprimată în introducere, sunt relevante și suficiente pentru teza dată. Relevanța tematică a argumentelor (2p.) 0 p. – răspuns lipsă; nu corespund temei; 1 p. – argumentele abordează tangențial tema propusă; 2 p.– argumentele dezvoltă tema propusă.	10 puncte
2.	Formulează relații de cauză-efect (cel puțin două), relevante pentru tema propusă.	Menționează (2p.) 0 p. – răspuns lipsă/ greșit; 1p x2 - menționează cauze/ consecințe ale evenimentelor/ proceselor/ fenomenelor abordate (cel puțin două), corecte științific.	6 puncte

		Formulează (4p.) 2p x2 - formulează relații de cauzalitate/ cauză-efect/ interdependență (cel puțin două).	
3.	Integrează critic informațiile din sursele propuse în propriul text.	0 p. – pentru răspuns lipsă sau fără a face trimitere la surse; 1 p. – se fac unele încercări de a cita, de a face trimitere la surse, fără a integra informația în textul autorului; 2 p. – selectează corect informația din surse, fără a o integra în textul autorului; 3 p. – sursele sunt valorificate corect (citate din sursă și/ sau trimitere la autor; etc.), dar parțial/ unilateral pentru tema propusă; 4 p. – sursele sunt parte integră a textului, servesc ca suport al reflecției autorului pentru o analiză multiaspectuală a temei.	4 puncte
4.	Plasarea în timp și spațiu a evenimentelor/proceselor/fenomenelor	Plasarea în timp (2 p) 1p x2 – menționează două date cronologice relevante. Plasarea în spațiu (2) 1p x2 – menționează două țări/ regiuni/ continente/ părți ale lumii.	4 puncte
5.	Menționează o personalitate istorică care a contribuit evenimentele/procesele descrise.	2p – menționează o personalitate relevantă.	2 puncte
6.	Expune ideile în baza unui plan logic care să conțină introducere, cuprins, concluzie.	0 p. – pentru răspuns lipsă. Introducere 1 p. – teza este formulată simplist, puțin personalizat; nu este axată deplin la tema propusă; 2 p. – teza este formulată clar, personalizat (mai mult decât o simplă reafirmare a temei) și este relevantă pentru tema propusă. Cuprins 1 p. – organizarea textului (prin alineat) reflectă cuprinsul (argumentele) textului; 1 p. – respectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice. Concluzie 1 p. – mesaj simplist; parțial corelat cu teza propusă în introducere; 2 p. – mesaj clar, în concordanță cu tema și teza (opinia proprie) propusă în introducere, dar nu oferă o sinteză a argumentelor formulate în cuprins; 3 p. – mesaj clar, în concordanță cu tema și teza (opinia proprie) propusă în introducere și oferă o sinteză a argumentelor formulate în cuprins.	7 puncte

5.	Utilizează corect limbajul istoric.	0 p. – răspuns lipsă; 1 p. – limbaj parțial adecvat; irelevant pentru tema propusă; 2 p. – limbaj adecvat/ relevant pentru prezentarea temei. N.B.: baremul pentru <i>utilizarea corectă a limbajului istoric</i> se aplică doar în cazul acumulării a cel puțin 4 puncte pentru <i>formularea argumentelor relevante</i> (itemul IV.1)	2 puncte
----	-------------------------------------	--	---------------------

Total: 100 de puncte